

עמ"ת 41057-10-24 - עבד אלכרים אבו כאמל נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עמ"ת 41057-10-24

המ"ע 46257-10-24

כבוד השופט חאלד כבוב

לפני:

1. עבד אלכרים אבו כאמל

2. יזן אבו קמל

העוררים בעמ"ת

41057-10-24 והמשיבים

בהמ"ע 46257-10-24:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה בעמ"ת

41057-10-24

והמבקשת בהמ"ע

46257-10-24:

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי
(סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על
החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים במ"ת
1392-02-24 (כבוד השופט ד' זילר) מיום
20.10.2024; בקשה ראשונה להארכת מעצר
מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996
כ"ט בתשרי התשפ"ה (31 אוקטובר 2024)

תאריך הישיבה:

בשם עורר 1 בעמ"ת

41057-10-24 ומשיב 1

בהמ"ע 46257-10-24:

בשם עורר 2 בעמ"ת

41057-10-24 ומשיב 2

בהמ"ע 46257-10-24:

בשם המשיבה בעמ"ת

41057-10-24

והמבקשת בהמ"ע

46257-10-24:

עו"ד סאהר עלי

עו"ד יצחק פדרמן

החלטה

לפניי בקשה ראשונה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי), להארכת מעצרו של המשיבים בהמ"ע 46257-10-24 (מכאן ולהלן: המשיבים), בתשעים ימים החל מיום 01.11.2024, או עד למתן פסק דין בעניינם בת"פ 1323-02-24, בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם; וכן, ערר המשיבים לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי, על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופט ד' זילר) במ"ת 1392-02-24 מיום 20.10.2024, במסגרתה נדחתה בקשת המשיבים לעיון חוזר.

הרקע

- בתמצית יצוין, כי ביום 01.02.2024 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום המייחס למשיבים עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, נשיאת נשק וירי מנשק חם, בין היתר. על-פי הנטען, השניים הכו את המתלונן וירו בו באמצעות כלי נשק שהיה ברשותם.
- ביום 25.02.2024 הסכימו המשיבים לקיומן של ראיות לכאורה. ביום 26.03.2024 הוגש תסקיר בעניינו של משיב 1. בשים לב לעברו הפלילי, שכן לחובתו הרשעה משנת 2019 בגין החזקת סכין; ולכך שהלה "נקט בעמדה הגנתית, השלכתית וקורבנית" - הוערך כי נשקף ממנו סיכון גבוה. משחלופת המעצר שהוצעה בעיר אילת, לא נמצאה מתאימה, לא הומלץ לשחררו. ביום 27.03.2024 הוגש תסקיר בעניינו של משיב 2. שירות המבחן התרשם כי למשיב 2 יכולות תפקודיות טובות; כי הוא נעדר עבר פלילי; וכי הלה הביע מוטיבציה לשילוב בהליך טיפולי. עם זאת, שירות המבחן התרשם מקושי לזהות מצבי סיכון, והעריך כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה הינה בינונית. משעה שגם בעניינו לא נמצא כי חלופת המעצר שהוצעה בעיר אילת מתאימה, לא הומלץ לשחררו.
- ביום 04.04.2024 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של משיב 1 עד תום ההליכים נגדו. בהחלטה, הודגשה חומרת העבירות המיוחסות לו; המסוכנות הנשקפת ממנו; עברו הפלילי, והתסקיר השלילי שהוגש בעניינו. אשר למשיב 2, במהלך הדיון הוצגה חלופה נוספת, ועל כן הורה בית המשפט, באותו מועד, על עריכת תסקיר משלים. ביום 16.04.2024 התקבל התסקיר המשלים, אך משנמצא כי המפקחים שהוצעו אינם מתאימים, לא הומלץ לשחררו. משכך, ביום 02.05.2024, הורה בית המשפט גם על מעצרו של משיב 2 עד תום ההליכים נגדו, תוך שנקבע כי "המעשים המיוחסים לשני המשיבים מלמדים על מסוכנות גבוהה".
- להשלמת התמונה יצוין, כי ביום 02.05.2024 הגיש משיב 1 ערר על ההחלטה בדבר מעצרו עד תום ההליכים, בגדרי בש"פ 3715/24, בטענה כי שגה בית המשפט עת לא הורה על עריכת תסקיר משלים בעניינו, לצורך בחינת חלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני. ביום 23.05.2024 נדחה הערר האמור, בהסכמת בא-כוחו, נוכח הערות השופט נ' סולברג, על סמך חוות דעת סוציאלית שהוגשה. זאת, תוך שמירת זכות להגיש בקשה לעיון חוזר. ואכן, ביום 24.05.2024 הגיש משיב 1 בקשה לעיון

חוזר. ביום 02.07.2024 הוגש תסקיר משלים בעניינו, במסגרתו הוערך כי לא חל שינוי במידת המסוכנות הנשקפת ממנו; ומשלא נמצא כי המפקחים שהוצעו מתאימים, לא הומלץ לשחררו לחלופת מעצר. עוד יצוין, כי לאחר שנדחתה בקשת משיב 1, לדחיית התסקיר המשלים שהוגש בעניינו, בטענה כי נזקפה לחובתו הכפירה באשמתו, הוגש על-ידו ערר נוסף בנדון, בגדרי ברע"פ 5394-08-24; שנדחה ביום 28.8.2024 על-ידי השופטת ד' ברק ארז. ועוד להשלמת התמונה, יצוין, כי בקשה נוספת לעיון חוזר בתנאי המעצר הוגשה על-ידי משיב 1; זאת לאור העובדה שבת זוגו אושפזה לקראת לידת בנם. ברם, גם בקשה זו נדחתה, משנקבע כי לא מדובר בשינוי נסיבות המצדיק היעדרות לבקשתו.

ההחלטה מושא הערר שלפניי

5. ביום 13.10.2024 הוגשה בקשה לעיון חוזר מטעם המשיבים, בין היתר בטענה לכרסום ראייתי עקב קבלת חומרי חקירה בהליך, הנוגעים לעברם הפלילי של עדי תביעה; וכן בטענה לחלוף הזמן עקב ביטול מועדי ההוכחות שנקבעו לחודשים ספטמבר ואוקטובר 2024, בשל גיוס הפרקליט המטפל בתיק למילואים.

6. כאמור, ביום 20.10.2024 נדחתה הבקשה. בית המשפט המחוזי עמד על כך שכלל טענות המשיבים נידונו בבקשותיו הקודמות של משיב 1, עת לא חל שינוי בנסיבות. עוד הוער, כי החלופה שהוצעה נידונה כבר ונדחתה; תוך שבית המשפט שב והדגיש את המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיבים. אשר לטענה בדבר הימשכות ההליכים נקבע, כי הדבר "נכפה למעשה מפאת המצב במדינת ישראל, וגיוס המילואים הנרחב"; ו"קשה לומר במצב כזה כי מדובר בהתרשלות המבקשת הגורמת להימשכות ההליך". כמו כן, נקבע כי דחיית הדיונים אינה ארוכה מדי בהתחשב בחגי תשרי, ובכך שנקבעו דיונים לחודש נובמבר. עוד הודגש, כי לא ניתן לומר שעצם העובדה שחלפו קרוב לתשעה חודשים מאז מעצרו, מצדיקה עיון חוזר. לבסוף, נדחתה טענת המשיבים לכרסום בראיות לכאורה, מהטעם שסוגיית מהימנות עדי התביעה לא נבחנת בשלב זה. הודגש, כי דבר קיומן של ראיות לכאורה נקבע בהסכמת המשיבים - לאחר ששמעו את הערות בית המשפט, ביחס לטענות שנשמעו גם בגדרי הבקשה הנוכחית.

הערר והבקשה להארכת מעצר

7. מכאן הערר שלפניי, בגדרו נטען, בעיקרם של דברים, כי שגה בית המשפט בקביעותו כי לא חל כרסום בראיות לכאורה; כי משום שעומדת להיות מוגשת מטעמם בקשה להמשך מעצרו מעבר לתשעה חודשים, אין מקום שהוא יחליט על שינוי תנאי המעצר; כי יש צידוק לדחיית הדיונים נוכח גיוס הפרקליט למילואים, שעה שאין צפי לסיום ההליך. בנוסף נטען, כי שגה בית המשפט בהסתמכותו על תסקיר שירות המבחן, שהתבסס על הכחשת המשיבים את המיוחס להם בכתב האישום - בניגוד להלכה; בהימנעותו מלהתייחס לטענותיהם בדבר עדי התביעה; וכן בהתעלמותו מקשיי המעצר ונסיבותיו האישיות של משיב 1.

8. בבקשה להארכת מעצרו של המשיבים, הדגישה המדינה כי המעשים המיוחסים להם, מקימים

חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי; כי מדובר במסוכנות אינהרנטית, אשר רק בנסיבות חריגות יהיה בכוחה של חלופת מעצר להפיג - נסיבות שאין בנמצא; כי המסוכנות נלמדת מתסקירי שירות המבחן המתוארים לעיל, ונוכח עברו הפלילי של משיב 1; וכי בית משפט זה דן בעניין מעצרו של משיב 1 לא אחת. לעניין קצב הימשכות ההליך נטען, כי ביטול שני דיוני ההוכחות נכפה גם על התביעה עקב המלחמה, וצוין כי קבועים כרגע שני מועדי הוכחות לחודש נובמבר.

9. הדיון בערר ובבקשה להארכת מעצר התקיים לפני היום, 31.10.2024. במהלך הדיון, חזרו הצדדים על טענותיהם בכתובים. כמו כן, הדגיש בא-כוח המדינה כי הדיונים קבועים לימים 12 ו-20 לנובמבר כאשר "מדובר בהליך קצר מאוד"; מנגד, טענו באי-כוח המשיבים כי חרף הערכת המדינה בדבר הצפי לסיום ההליך, הלכה למעשה, התיק מתנהל מזה למעלה מתשעה חודשים וסיומו לא נראה באופק. עוד נטען ביחס למשיב 2, כי הלה לא נקט חלק אקטיבי באישום המיוחס לו; כי הוא נעדר עבר פלילי; וכי תסקיר שירות המבחן העריך כי המסוכנות הנשקפת ממנו היא בינונית.

דיון והכרעה

10. לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים בכתב ובעל-פה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות; ודין הבקשה להארכת מעצר להתקבל.

11. אשר לערר, בדומה לבית משפט קמא לא מצאתי כי בנסיבות העניין ולעת זו, חל שינוי נסיבות המצדיק את המבוקש על-ידם. זאת ועוד, וכפי שציין בית משפט קמא, החלופה שהוצעה נבחנה בעבר ונדחתה - ובצדק. בכך, כמובן, אין משום שינוי נסיבות המצדיק עיון חוזר. לא זו אף, בדין קבע בית המשפט כי אין מקום, במקרה דנן, לדון במהימנות עדי התביעה. זאת, בהינתן הכלל, שהתהווה בפסיקת בית משפט זה, לפיו בית המשפט הדן בתיק המעצר לא נדרש לשאלות של מהימנות עדים או למשקלן של העדויות. לשם שלמות התמונה, ועל אף שהדבר לא רלוונטי בענייננו יוזכר, כי כלל וחריג בצדו; ולפיו בית המשפט שלמעצר יידרש לאמור, כאשר הוא סבור שישנן פירוכות מהותיות וגלויות על פניהן בראיות (בש"פ 5309/24 חן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 וההפניה שם (04.07.2024)). כמו כן, לאחר עיון לא שוכנעתי כי לפניי מקרה בו תסקיר שירות המבחן הינו שלילי נוכח אי קבלת אחריות, מקום בו הנאשם כופר בהאשמות נגדו (בהקשר זה ראו את שכתבתי בבש"פ 5329/24 שיבלי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (07.07.2024)).

12. ודוק, לא נעלמו מעיניי טענותיו של משיב 2 בדבר השוני בינו ובין משיב 1, זאת הן ביחס לחלקו בכתב האישום ולאופי תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו; וכי הלה נעדר עבר פלילי. יחד עם זאת, ובהינתן קביעת בית משפט קמא כי המסוכנות הנשקפת משני המשיבים הינה גבוהה תוך דחיית החלופה שהוצעה על-ידו, סבורני כי טרם הגיעה העת לשינוי אופי מעצרו. מיותר לציין, כי ממילא שמורה לו, כמו לכל נאשם, הזכות להגיש בקשה לעיון חוזר בדבר תנאי מעצרו, בכפוף לכלל דין. מצדי, איני נוקט עמדה בנדון.

13. אשר לבקשה להארכת מעצר, כידוע, בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי נדרש בית המשפט לאזן בין זכותו של הנאשם לחירות וחזקת החפות העומדת לו, ובין אינטרסים של שמירה על שלום הציבור ותקינות ההליך הפלילי. בתוך כך, עלבית המשפט לשקול, בין היתר, את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם; רמת המסוכנות הנשקפת ממנו; החשש לשיבוש הליכי משפט; וקצב התקדמות ההליך. ככל שתקופת המעצר מתארכת, נעהנקודת האיזון לעבר זכותו של הנאשם לחירות. בשים לב למכלול השיקולים הללו, שב ובוחןבית המשפט את האפשרות להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופת מעצר שפגיעתה במשיב פחותה) בש"פ 214/24מדינת ישראל נ' מפרדי, פסקה. (10.01.2024) 9

לאחר שנתתי דעתי למכלול נסיבות העניין, מצאתי כי הנימוקים שהוצגו בבקשת המדינה מצדיקים את קבלת בקשתה. זאת, בפרט, בשים לב לאמור בתסקירי שירות המבחן; העבירות המיוחסות למשיבים בכתב האישום; המסוכנות הנשקפת מהם; העובדה ששני דיוני ההוכחות קבועים לחודש נובמבר; והערכת בא כוח המדינה לצפי התקדמות ההליך. היה והמשפט יתארך מעבר למצופה, בקשה שתוגש בנדון תבחן בהתאם למכלול הנסיבות באותה העת.

אשר על כן, מצאתי להורות על הארכת מעצרם של המשיבים בתשעים ימים החל מיום 01.11.2024 או עד למתן פסק דין בעניינם בת"פ 1323-02-24 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

14. סוף דבר: הבקשה להארכת מעצר מתקבלת ואילו הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, כ"ט תשרי תשפ"ה (31 אוקטובר 2024).

חאלד כבוב
שופט